

KRAKUS

CZWARTEK 5. WRZEŚNIA 1822. *Nr.* 178.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1578. Polacy odzyskują orężem twierdze w Inflantach.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

GRECYA. Zwycięztwa odniesione nad Turkami, zewsząd się potwierdzają tak dalece, że już o nich wątpić niemożna. Oto są dalsze listy:

Z Semlina 12 *Sierpnia.* " Całe wojsko Churszyda zniwe-
„ czone. On sam, podług jednych dostał się do niewoli, po-
„ dług innych uciekł z 4000 ludzi do Larissy; - trzech wzięto je-
„ dnak baszów do niewoli. -- [*Liczba zabitych, ranionych i za-*
„ *branych Turków, jest taż sama jak dawniej powiedziano.*]
„ Za odebraną wiadomością o postępie wojsk tureckich, Grecy
„ zebrali wszystkie siły będące na zawołaniu. Arcypiskup Ger-
„ mano z Patras, wezwał nawet kobiety, żony bitnych Mainot-
„ tów; których do 2000 chwyciło oręż. -- Od 3. Lipca, stali

„ Grecy w szyku bojowym przy cieśninach termopilskich.--11go „ ruszyli naprzód, celem stoczenia bitwy, pierwszej na otwartem „ polu, od czasu swego odrodzenia. -- 12go, wydał xiąże Jpsy- „ lanty krótką odezwę do wojska w tych słowach: " *Waleczni* „ *Grecy! Pierwszy raz stajecie przeciwko potędze nieprzyja-* „ *cielskiej na wielkiem polu bitwy! -- Grecya oczekuje po was* „ *wybawienia swojego. -- Smiertelna ostateczność przewodniczy* „ *szeregom naszym! Spojrzcie na Chios! -- Więcej wam mówić nie-* „ *potrzeba. -- Niech żyje religija! -- Smierć barbarzyńcom!* -- „ Z wściekłością rozpoczęli Grecy potyczkę, lecz musieli dnia „ 13go cofnąć się z wielką stratą. -- Oparli się jednak o Ter- „ mopile, i tu nastąpiła dopiero główna rozprawa 14go. -- Smierć „ i zniszczenie szerzyło się między Turkami; wszystko padało „ pod mieczem Greków, i prawie całe ich wojsko zniweczone „ zostało. -- Na wyjściu z Termopilów 700 Greków aż do wie- „ czora całe tureckie wojsko zabawiali oporem, dopóki drudzy „ nieotoczyli go ze wszech stron. -- Greczynki prowadziły do „ ognia dziesięcioletnich synów i z gór ciskały kamieniami na „ Turków. -- Grecya powraca do wieków swojej starożytności, „ nadzieja ożywia wszystkie umysły.--Młody Bozaris wskrzesił „ pamięć Leonidasa, kiedy wstrzymując przez cały dzień Tur- „ ków w Termopilach, w chwili tryumfu poległ. -- Zwłoki jego „ z wielką uroczystością zawiezione są do Koryntu w orszaku „ tysiąców kobiet i 160 Kapłanów. Ktoby pomyślał, że takie „ czyny wznowić się kiedy potrafią? -- Wszystko tu drży na „ każdą wiadomość o postępie Greków! „ --

Z Semlina 14. *Sierpnia.* " Podług ostatnich doniesień, z „ Seres, Bitoglii i Janiny., które dosięgają 3go b. m., potwier- „ dza się ogromna klęska wojsk tureckich; ale ta jak się po- „ kazuje, dopiero pomiędzy dniem 15 i 21 *Lipca* nastąpiła rze-

„ czywiście. Wojsko Churszyda baszy ma bydź do szczętu zniesione. [*Znowu tu następuje powtórzenie dosłowne, wiadomych owoców zwycięztwa.*) Cała kassa wojenna, w której była część skarbów Alego baszy, wpadła w moc Greków. — Pierwsze niepowodzenia Turków, wzięły początek w Focydzie, walną bitwą nad jeziorem *Sperchios*; a na zupełnem zniweczeniu ich wojska skończyły się pod Termopilami. — Co się tycze dnia stanowczego, niema jeszcze zgodności w doniesieniach, albowiem z *Seres* nam donoszą: "*Krzyż święty jaśnieje od 20 Lipca nigdy niewidzianym blaskiem tryumfu!* — Z Bitoglii zaś, jeszcze śmielej o dniu 21 tak piszą: "*Turban muzułmański upokorzony został pod Termopilami! Wszystko zanosi dzięki Wszechmocnemu! Pięć tysięcy Albańczyków, dążących na pomoc Churszydowi, zrobili tu wsteczny odwrót, dowiedziawszy się o jego zniweczeniu.* „ — W Bitoglii powszechnie mówią, że Odysseusz, padł ofiarą patryotyzmu dla wybawienia Grecyi. Udał on, że przechodzi na stronę Turków i stawiony przed Churszydem, łudził go wiadomością, że Grecy sami pomiędzy sobą są w poróżnieniu, udzielając mu przytem błędne rady i ofiarując swą pomoc. Wódz turecki okazywał nieufność, i w net ujrzawszy się otoczonym od Greków, kazał mu uciąć głowę — a 200 ludzi ze swojej gwardyi, przybocznej w pień wyrąbać. „ —

Z Semlina 15 *Sierpnia.* "Wczorajsza poczta tatarska, która „ przybyła do Belgradu, przywiozła listy z Saloniki i Seres, tudzież zróżnych okolic Macedonii; potwierdzające już zupełnie doniesienia o wielkiej klęsce Churszyda pod *Termopilami.* — Listy z *Saloniki* dochodzą do 31 Lipca, a z *Seres* do 2 Sierpnia. W obu miastach byli Turcy spokojni o swój los; kiedy niespodzianie doszła ich ta wiadomość zatrważająca. — Zaraz w Salonice, wydał basza miejscowy odezwę do wszystkich Muzułmanów, aby mimo różnicy wieku, w tak groźnych okolicznościach uzbrajali się do obrony. Rozpoczęto natychmiast roboty około szańcowania, tej stolicy Macedonii. — Można z tąd łatwo wnosić o wielkości niebezpieczeństwa. — Słychać tu znowu, że pomiędzy trzema baszami wziętemi do niewoli, znajduje się sam Churszyd. Liczba do niewoli zabranych do 11,000 wynosi, — łupy są niezmierne. „

Z Tryestru 18 *Sierpnia.* "List nadeszły z *Durazzo* w „ Albanii tureckiej donosi: Dnia 18 Lipca, odnieśli Grecy wielkie zwycięztwo nad Churszydem baszą i wojsko jego zniweczyli. (*) Twierdze *Korona* i *Modona* już się poddały. *Patrass* jeszcze się trzyma. „ —

(*) *Wiadomość ta, zdaje się nasze domiemanie potwierdzać któ-*

Podług listów handlowych z Wiednia do Berlina, wiadomość "potwierdzająca zupełną klęskę Churszyda, nadeszła niewątpliwie do Saloniki i Seres. Odyseusz przeszedłszy do Turków pod czas udanej ucieczki Greków, tak nakierował Churszyda, że zewsząd został otoczony i zbity. — Salonikę umacniają od lądu i od morza. — Admiralicya grecka w Hydra, buduje nowe fregaty i uzbraja. — Pociąg artylleryi, mnóstwo amunicyi i ręcznej broni, szacowane na kilkakroć stotysięcy franków, przybyło do Missolounghi. Główna kwatera xięcia *Maurocordato* [prezydenta senatu greckiego i naczelnego wodza;] była już dnia 10 w *Arta*. Miał on zamiar uderzyć na *Prewezę*. — Amerykańska flotylla musiła tej chwili znajdować się pod *Pirnos*. — Rozkaz Senatu wyszły w Koryncie zaleca młodzieży krajowej, która zostaje na akademijach greckich i niemieckich; aby nauk nieporzucała; gdyż tu już bez niej teraz obejśdź się może, a uczeni ludzie potrzebni będą narodowi. — [G. B.]

Oswobodzenie wyspy Negrepontu od jarzma Turków, zdaje się bydź roztrzygnione. — Znajdują się oni zamknięci jeszcze w dwóch twierdzach, które niebawem do poddania przymuszone zostaną. — W 70 gminach tej wyspy, obwołano niepodległość. — Na wyspę Chios wylądowało 20 okrętów greckich w końcu Czerwca, i zabrały pozostałe rodziny. — Wyspa Chios prócz tylu nieszczęść, doznaje naostatek zarazy morowego powietrza. — Barki kanonijerskie Greków, które spaliły flottę turecka, miały w pogotowiu beczkę prochu, iżby wrazie zawodu, mogły się same zniweczyć i ginąć razem z klęską nieprzyiaciela. — *Gazeta Francyi* gniewa się na Papieża, za to iż daje przytułek Grekom. —

Rozmaitości. *Na tegorocznym Kongressie, mają bydź uchwalone środki przeciw Liberalistom i Węglarzom. — Król angielski, który 15 Sierpnia wjechał do Edynburga, ma nad spodziewanie powròcić spiesznie do Londynu. Na dzień 26sty był tam już oczekiwany. — Lord Wellington ma bydź następcą Lorda Castlereagh. — W Hiszpanii wojna domowa nieustaje. Dzielne środki przedsięwzięto uzbrajania wojska Pireneów. — Francya także się uzbraja. Pod Lyonem ma bydź założony obòz.* 10,000 *wojsko już tam wkrótce nadejdzie. Podobnież wiele wojska zbiera się w Alzacyi. — Liberaliści hiszpańscy głoszą: że Anglia zawarła z Hiszpanją traktat. — Lord Castlereagh miał jeszcze za dobrych zmysłów postanowić swe samobójstwo i po śmierci jego znaleziono ważne pismo, które Krółowi posłano do Edynburga.* —

---

resmy w Uwadze *do Numeru* 73 *Krakusa uczynili: że stanowiąca bitwa mogła nastąpić nie* 8 *lecz* 18 *Lipca; a zatem we dwa dni, po doniesieniach konstantynopolitańskich, które zwiastowały zwycięstwa na stronę Turków w dniu* 16. *Lipca.*„